

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την ΤΑΧΥΤΕΡΗ & καλύτερη ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ - ΕΠΙΚΟΛΛΗΣΗ ολόκληρου του κειμένου στο WORD (select all) και καλύτερη εκτύπωση συνιστάται η χρήση της κατωτέρω επιλογής Εκτύπωση\Αποθήκευση.

+ Μέγεθος Γραμμάτων **-** **Εκτύπωση\Αποθήκευση**

2375/2009 ΣΤΕ (499859)

ΠΙΘΑΝΟΝ ΣΧΕΤΙΚΕΣ:
(2)

1 193/2009 ΣΤΕ (480353)

2 33/1995 ΑΕΔ (119121)

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΑΡΜ 2009/1929, ΛΟΓΙΣΤΗΣ 2010/1486)
Αναίρεση και παράβολο. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. **18/1989**, καθ' ο μέρος συνδέουν το παραδεκτό της ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως ενώπιον του ΣΤΕ με την καταβολή παραβόλου μικρού ύψους, (29 ευρώ), αντιβαίνουν προς τις διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ, καθώς και προς την αρχή της αναλογικότητας που πηγάζει και, κατά το μέρος τους αυτό, είναι ανίσχυρες. Το Δικαστήριο δεν απορρίπτει την ασκηθείσα ενώπιόν του αίτηση αναιρέσεως λόγω μη καταβολής του παραβόλου αυτού αλλά προχωρεί στην εκδίκασή της κατά τα λοιπά και, αν συντρέχει περίπτωση, καταλογίζει το ελλείπον παράβολο με την οριστική του απόφαση. Για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως καταβλήθηκε παράβολο ποσού 15 ευρώ, ενώ έπρεπε να καταβληθεί παράβολο ποσού 29 ευρώ και συνεπώς, το καταβληθέν παράβολο υπολείπεται του απαιτούμενου κατά το νόμο. Επειδή το Τμήμα άγεται σε κρίση περί αντισυνταγματικότητας των ανωτέρω διατάξεων, το ζήτημα αυτό πρέπει να παραπεμφθεί στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου. Με σημείωση Ε.Π. στον ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟ.

Αριθμός **2375/2009**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 16 Φεβρουαρίου 2009, με την εξής σύνθεση: Θ. Παπαευαγγέλου, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος και της αρχαιοτέρου του Συμβούλου, που είχαν κώλυμα, Στ. Χαραλάμπους, Κ. Ευστρατίου, Σύμβουλοι, Δ. Κυριλλόπουλος, Β. Πλαπούτα, Πάρεδροι. Γραμματέας η Β. Ραφαηλάκη, Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 29 Δεκεμβρίου 2006 αίτηση :

της Κοινοπραξίας με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στο Αττικής (.....), ως και των εταιρειών μελών αυτής ήτοι: 1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «..... &» και ήδη με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στο Αττικής (.....) και 2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στη Βαρκελώνη, οδός , οι οποίες παρέστησαν με την δικηγόρο Αικατερίνη Καφτάνη (Α.Μ. 90915), που την διόρισαν με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Δημήτριο Φαρμάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αναιρεσείουσες επιδιώκουν να ανααιρεθεί η υπ' αριθμ. 157/2006 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγήτριας, Παρέδρου Β. Πλαπούτα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια των αναιρεσείουσών, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 157/2006 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων, με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή της αναιρεσείουσας, αναδόχου του δημοσίου έργου «Νέος Λιμένας Ηγουμενίτσας – Α' Ολοκληρωμένη Φάση», επί διαφοράς που ανέκυψε κατά την εκτέλεση του έργου αυτού, λόγω της έγκρισης από την προϊσταμένη αρχή της παράτασης της προθεσμίας περαιώσεως των εργασιών του έργου μέχρι τις 31.3.2003 χωρίς αναθεώρηση για ορισμένες εργασίες, ήτοι γι' αυτές που αφορούν: α) την ολοκλήρωση των κτιρίων (τερματικός σταθμός, νότια πύλη, κτίριο ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, πυροσβεστικός σταθμός), τα οποία βρίσκονται στην τελική φάση ολοκλήρωσης και απαιτούνται οι δοκιμές των εγκαταστάσεων και β) την ολοκλήρωση της οδοποιίας στη χερσαία ζώνη με εργασίες ασφαλτόστρωσης στο πάρκιγκ, οι οποίες καθυστέρησαν λόγω των συνεχών βροχοπτώσεων.

2. Επειδή, το άρθρο 36 του π.δ. **18/1989**, «Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας», (Α' 8), όπως οι διατάξεις της παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. **2479/1997**, (Α' 67) και με την παρ. 8 του άρθρου 22 του ν. **3226/2004**, (Α' 24), ορίζει τα εξής: «1. Το ένδικο μέσο που ασκείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας απορρίπτεται ως απαράδεκτο, αν μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης δεν καταβληθεί παράβολο. Το παράβολο ορίζεται, όταν πρόκειται για αίτηση ακυρώσεως, έφεση, υπαλληλική προσφυγή, τριτανακοπή ή αίτηση αναιρέσεως σε διαφορές κοινωνικής ασφάλισης σε πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές, όταν πρόκειται για αίτηση αναστολής εκτελέσεως σε τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές και όταν πρόκειται για αίτηση αναιρέσεως, πλην εκείνων που αφορούν διαφορές κοινωνικής ασφάλισης, σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές. Τα παράβολα στις αιτήσεις ερμηνείας ή διόρθωσης ορίζονται σε τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές. Από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου απαλλάσσονται το Δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. 2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και γνώμη της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσά των παραβόλων. 3. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς το παράβολο. 4. Αν το ένδικο μέσο γίνει δεκτό ή υποβληθεί παραίτηση ή καταργηθεί η δίκη για οποιοδήποτε άλλο λόγο, το παράβολο αποδίδεται. Αν το ένδικο μέσο απορριφθεί, το παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Το Συμβούλιο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, μπορεί να διατάξει την απόδοση του παραβόλου ακόμη και όταν απορρίπτεται το ένδικο μέσο. Μπορεί επίσης να απαγγείλει και το διπλασιασμό του παραβόλου σε περίπτωση προφανώς απαράδεκτου ή αστήρικτου ένδικου μέσου. Στην περίπτωση αυτή το πρόσθετο ποσό που επιβάλλεται ειπράττεται βάσει της αποφάσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων».

3. Επειδή, όπως έχει κριθεί, (βλ. ΑΕΔ 33/1995, 647/2004 Ολ., 2531/2005 επταμ.), τα άρθρα 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της κυρωθείσας με το ν.δ. **53/1974** (Α' 256) Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών δεν αποκλείουν στον κοινό νομοθέτη να θεσπίζει δικονομικές προϋποθέσεις και γενικότερα διατυπώσεις για την πρόοδο της δίκης, αρκεί αυτές να συνάπτονται προς τη λειτουργία των δικαστηρίων και την ανάγκη αποτελεσματικής απονομής της δικαιοσύνης και, περαιτέρω, να μην υπερβαίνουν τα όρια εκείνα, πέραν των οποίων επάγονται την άμεση ή έμμεση κατάλυση του προστατευομένου από τις ανωτέρω διατάξεις ατομικού δικαιώματος παροχής έννομης δικαστικής προστασίας.

4. Επειδή, οι ως άνω διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. **18/1989**, καθ' ο μέρος συνδέουν το παραδεκτό της ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας με την καταβολή παραβόλου μικρού ύψους, (29 ευρώ ή 10.000 δραχμές), σε σχέση με τα έξοδα για τη σύνταξη του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως, την παράσταση κατά τη συζήτηση του πληρεξουσίου δικηγόρου κλπ., ανερχόμενα, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, σε πολύ ανώτερο αυτού ποσό, αντιβαίνουν προς τις διατάξεις περί παροχής «δίκαιης» δικαστικής προστασίας των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 παρ.1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και προς την αρχή της αναλογικότητας που πηγάζει από το Σύνταγμα (βλ. και άρθρο 25 παρ.1 του Συντάγματος) και, ως εκ τούτου, κατά το μέρος τους αυτό, είναι ανίσχυρες. Ενόψει δε του ανίσχυρου των διατάξεων αυτών, το Δικαστήριο δεν απορρίπτει την ασκήθεισα ενώπιόν του αίτηση αναιρέσεως λόγω μη καταβολής του εν λόγω παραβόλου αλλά προχωρεί στην εκδίκασή της κατά τα λοιπά και, αν συντρέχει περίπτωση, καταλογίζει το ελλείπον παράβολο με την οριστική του απόφαση, (πρβλ. ΣτΕ 193/2009 παρ. Ολομ., 1779/2007, 517/2006, 3784/2005 επταμ., βλ. όμως 1657/2008 Ολομ.).

5. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως καταβλήθηκε παράβολο ποσού δεκαπέντε ευρώ, όπως προκύπτει από τα ευρισκόμενα στη δικογραφία 739880, 957453, 1017945/2.1.2007 ειδικά έντυπα παραβόλου. Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται, με το από 20.2.2009 υπόμνημά της ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι κατέβαλε στις 2.1.2007, κατά την κατάθεση της υπό κρίση αιτήσεως στη Γραμματεία του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων από τη δικηγόρο Βιργινία Μυταρέλλη, παράβολο ποσού τριάντα ευρώ, όπως αυτό αποδεικνύεται από τα ευρισκόμενα στη δικογραφία 739880, 957453, 1017945/2.1.2007 ειδικά έντυπα παραβόλου και από απλό φωτοαντίγραφο των 2022607 και 1005897/2.1.2007 αποκομμάτων ειδικών εντύπων παραβόλου, ποσού δεκαπέντε ευρώ, που προσκομίσθηκε από αυτήν στο Δικαστήριο με το εν λόγω υπόμνημα. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι τα ανωτέρω αποδεικνύονται από το γεγονός ότι η Γραμματεία του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων δέχθηκε την κατάθεση της κρινόμενης αιτήσεως, καθόσον οι Γραμματείες των δικαστηρίων αρνούνται να παραλάβουν τα δικόγραφα εφόσον αυτά δεν συνοδεύονται από το νόμιμο παράβολο και ότι η απώλεια του παραβόλου, προφανώς, έλαβε χώρα κατά τη μεταφορά του φακέλου από το Διοικητικό Εφετείο Ιωαννίνων προς το Συμβούλιο της Επικρατείας. Προς απόδειξη των ανωτέρω επικαλείται και την 58/13.2.2009 ένορκη βεβαίωση ενώπιον της Ειρηνοδίκη Ιωαννίνων της δικηγόρου Βιργινίας Μυταρέλλη, αντίγραφο της οποίας προσκομίσθηκε στο Δικαστήριο με το εν λόγω υπόμνημα, στην οποία αναφέρονται τα εξής: «Ορκίζομαι ενώπιον του Θεού να πω ευσυνείδητα όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια χωρίς να προσθέσω ούτε να αποκρύψω τίποτε. Συγκεκριμένα είναι αλήθεια ότι: Στις 2 Ιανουαρίου 2007 κατέθεσα στο Διοικητικό Εφετείο Ιωαννίνων, στη Γραμματεία του κ., τις από 29.12.2006 δύο αιτήσεις αναιρέσεως, απευθυνόμενες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και μαζί παρέδωσα τα υπ' αριθμ. 770906, 1653367, 1891324 και 104109 παράβολα δημοσίου συνολικής αξίας 30 ευρώ για τη μία αναίρεση και τα υπ' αριθμ. 739880, 1017945, 957453, 2022607 και 1005897 παράβολα δημοσίου συνολικής αξίας 30 ευρώ για τη δεύτερη αναίρεση. Για την κατάθεση αυτών των αναιρέσεων συντάχθηκαν οι υπ' αριθμ. 1 και 2/2007 εκθέσεις του Γραμματέα του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων». Εξάλλου, με την από 5.12.2008 αίτηση της πληρεξουσίας δικηγόρου της αναιρεσείουσας προς το Δικαστήριο, (αρ. καταθ. Π8365/5.12.2008), ζητήθηκε να κατατεθεί για την υπό κρίση αίτηση συμπληρωματικό παράβολο ύψους 185 ευρώ και προσκομίσθηκαν για το σκοπό αυτό τα 4427923, 1947364, 2206090 και 857430/5.12.2008 ειδικά έντυπα παραβόλου. Όμως, ανεξαρτήτως της αποδεικτικής αξίας του ανωτέρω απλού φωτοαντιγράφου των αποκομμάτων ειδικών εντύπων παραβόλου, εν πάση περιπτώσει, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι τα παραπάνω αποκόμματα αφορούν ειδικά έντυπα παραβόλου που καταβλήθηκε για την κρινόμενη αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 36 του π.δ. **18/1989**, κατά την κατάθεση αυτής στις 2.1.2007 στη Γραμματεία του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων, (βλ. 1/2007 σχετική πράξη καταθέσεως) ή μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση αυτή. Εξάλλου, η ένορκη βεβαίωση για καταβολή παραβόλου δεν μπορεί να υποκαταστήσει την κατάθεση των οικείων εντύπων στο δικαστήριο, από την οποία αποδεικνύεται η καταβολή του κατά τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 36 του π.δ. **18/1989** παραβόλου. Ούτε η από 5.12.2008 αίτηση της πληρεξουσίας δικηγόρου της αναιρεσείουσας που αφορά κατάθεση συμπληρωματικού παραβόλου, ασκεί, εν προκειμένω, επιρροή, εφόσον η καταβολή του εν λόγω παραβόλου έγινε μετά την πάροδο της κατά το άρθρο 36 του π.δ. **18/1989** νόμιμης προθεσμίας του ενός μήνα από την κατάθεση της υπό κρίση αιτήσεως. Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει ότι το καταβληθέν για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως παράβολο, ανέρχεται σε δεκαπέντε ευρώ, όπως προκύπτει από τα 739880, 957453, 1017945/2.1.2007 ανωτέρω ειδικά έντυπα παραβόλου.

6. Επειδή, εν προκειμένω, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως αναιρέσεως καταβλήθηκε παράβολο ποσού 15 ευρώ, (739880, 957453, 1017945/2.1.2007 ειδικά έντυπα παραβόλου), ενώ, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. **18/1989**, έπρεπε να καταβληθεί παράβολο ποσού είκοσι εννέα (29) ευρώ, (βλ. άρθρα 3, 4 και 5 του ν. 2943/2001, Α' 203), εφόσον η εν λόγω αίτηση δεν αφορά διαφορά κοινωνικής ασφάλισης και συνεπώς, το καταβληθέν παράβολο των δεκαπέντε ευρώ υπολείπεται του απαιτούμενου κατά το νόμο. Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά σε προηγούμενη σκέψη, εφόσον οι διατάξεις του άρθρου 36 του π.δ. **18/1989**, καθ' ο μέρος συνδέουν το παραδεκτό της ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας με την καταβολή του ανωτέρω νομίμου παραβόλου είναι αντίθετες στις πιο πάνω υπερτέρω κύρους διατάξεις του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ και, ως εκ τούτου, ανίσχυρες, το Δικαστήριο πρέπει να προχωρήσει στην εκδίκαση της υπό κρίση αιτήσεως και, αν συντρέξει περίπτωση, να καταλογίσει το ελλείπον παράβολο με την οριστική του απόφαση. Δεδομένου, όμως, ότι το Τμήμα άγεται σε κρίση περι αντισυνταγματικότητας των ανωτέρω διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ.

18/1989, το ζήτημα της αντίθεσης των διατάξεων αυτών προς εκείνες περί παροχής «δίκαιης» δικαστικής προστασίας του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος και προς την αρχή της αναλογικότητας, που πηγάζει από το Σύνταγμα, πρέπει να παραπεμφθεί στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 100 παρ. 5 του Συντάγματος, που προστέθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 84), και να ορισθεί ως εισηγητής ενώπιον της Ολομελείας ο Σύμβουλος Κ. Ευστρατίου.

Διά ταύτα

Παραπέμπει στην Ολομέλεια προς επίλυση το ζήτημα που εκτίθεται στο αιτιολογικό και

Ορίζει ως εισηγητή ενώπιον της Ολομελείας τον Σύμβουλο Κ. Ευστρατίου.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 23 Φεβρουαρίου 2009 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 15ης Ιουλίου 2009.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος
Παπαευαγγέλου

Η Γραμματέας του ΣΤ' Τμήματος
Β. Ραφαηλάκη Π.Β.

Θ.